

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Sebastiani Henrici Penzingeri, Consistorialis
Passaviensis, Decani, & Parochi in Trauttmanstorff ad
Laitam Bonus Ordo Triplicis Formatae Concionis Moralis In
Omnia Festa Sanctorum In Amplissima ...**

Penzinger, Sebastian Heinrich

Solisbaci, 1698

In Festo Immaculatae Conceptionis B. V.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51763](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51763)

IN FESTO IMMACULATÆ
CONCEPTIONI B. V.

CONCIO PRIMA.

Textus. De qua natus est JESUS. Matth. cap. i.

Thema. Beatam MARIAM Virginem, sine macula conceptam esse probatur.

Exordium.

N insigni templo Saronensi, Mariam Virginem sine labe conceptam, & lilii symbolo dignoscere licet, quod spinis circumdatum epigraphen refert: *Augens, indecora, decorem.* Spinæ inquam candorem lilii: Liliū Virgo Maria à Sponso Cantic. 2, intitulatur: *Sicut liliū inter spinas, sic amica mea inter filias Adæ.* Liliū Maria, ob nimium candoris decorem, unde S. Epiphanius lib. de laud. Mariæ: *Virgo est liliū immaculatum, sublimior Angelis facta est, superior ipsis Cherubim, & Seraphim, placens Christo Regi à Deo in honore est habita, tanquam ancilla digna, & sancta Mater, Mater immaculata.* Perpulchrè Serlogus: in Cantic. Vestigio 18. §. 1. n. 8. *Nam sicut mirabile est inter senticosa, & ferruginea, liliū undequaque formosum, & blandulum, & candidum prodire, sic suspendam fuit, corrupta generis humani massa, cunctisque spina originalis delicti transverberatis, Mariam absque nevo concipi.* Eleganter scribit Adam à S. Victore de Immaculata Concept. Virg. in assumptione: *Flos de spinis, spina carens, flos spineti gloria.* Petrus Damiani de laud. Virg. inquit: *Germinavit Virga Jesse, ac de tortuosa radice generis humani in rectitudinem erumpens, omnem ignorat nodositatem. Mater est immaculata: Verba sunt Origenis, hom. 1. in divers. Mater incorrupta, mater intacta, quæ neque persuasione serpentis decepta est, neque ejus afflatibus venenosis infecta est.* De hac (sacratissima inquam Virgine Maria) propter hono-

honorem Dei, nullam prorsus cum de peccatis agitur, habere volo
 questionem. perorat S. Augustinus. Audiamus & S. Thomam in *S. Thomae*
 sententiis dist. 44. quæst. unica, ar. 3. ad tertium: *Potest aliquid in-* *Aquinas,*
creatum inveniri, quo nihil purius esse potest in rebus creatis, si
nulla contagione peccati inquinatum sit, & talis fuit B. Virginis pu-
ritas, quæ à peccato originali, & actuali immunis fuit. Concludo
 cum Idiota de contemplat. B. V. cap. 2. *Tota pulchra es in tua con-*
ceptione, ad id solùm effecta, ut templum Dei esses Altissimi: tota *Idiota,*
pulchra es generatione Verbi Divini, qui est splendor paterna gloria,
qui est candor lucis aeterna, & speculum sine macula. &c. Tota igitur
pulchra es Virgo gloriosissima, non in parte, sed in toto, & macula
peccati sive mortalis, sive venialis, sive originalis non est in te, nec
unquam fuit, nec erit; sed adest tibi omnis gratia naturalium bo-
norum, spiritualium charismatum, & cælestium donorum. Implo-
 rata S. Spiritus gratia, Conceptibus perpulchris Mariam Virginem
 sine labe conceptam probabo.

CONCEPTUS I.

S. Joannes Evangelista narrat: cap. 19. *Stabat & juxta crucem*
JESU, mater ejus. Mysterio plenum est, quod Virginem sub cruce *Confirmatio*
Stare dicat: Concutitur cælum, devolvitur terra, & dum arbor
 crucis erigitur, cadit lux solis, obnubilatur dies, cuncta fatentur
 casum, & quassata jacent, sola Mater stat immota: *Stabat juxta*
crucem JESU Mater ejus. Cur stat sub cruce, cum pietatis officium,
 & maternus amor exposceret, dolore concuti, contristatam,
 & dolentem gemitus pondere sterni, & quassari? Ast obruant licet
 immensi dolores materna viscera, transverberent medullas, non
 cadit mater, concussio mundo stat sub cruce immobilis: cur stat adeo
 firma, & fixa? dicam causam ex S. Anselmo: hic Sanctus docet in
 Cant. 8. Crucem, in quam affixus fuit Christus Dominus, ex illo ligno
 arboris illius, de qua Adam & Eva fructum vitium comedentes ce-
 ciderunt, in peccatum originale totum genus humanum præcipita-
 runt, compactam, ac fabricatam fuisse: Verba S. Anselmi sic so-
 nant: *Legitur in libris Græcorum, quod de eisdem arbore, in qua pec-*
cavit Adam, ramus quidam allatus fuerit Jerosolymam, & ibi
plantatus excreverit in magnam arborem, de qua postea facta sit crux
Domini, ut ex quo mors venerat, eodem vita repararetur. Sub cruce,
 sub

sub illa arbore stat Maria, sub qua totum genus humanum concidit; indicando; communis casus ruinam se non sentire, sub arbore ubi omnes homines conciderunt ob culpam, Mariam stare immobilem per gratiam. Stat B. Virgo sub crucis umbra, ut lethale umbraculum, quod omnes profligavit, Ipsi Virgini minimè nocuisse colligatur, & immaculata, immunis à peccato Adæ intelligatur.

CONCEPTUS II.

Dilectus in Canticis Sponsam: B. V. Mariam sæpius *Amicam* vocat, *Amica mea*, *formosa mea*, Cantic. 2. & cap. 5. Cur signatè *Amicam* vocat? Amicitia, ab amore, conjunctione cordium, derivatur, amicitia omne odium ac rancorem excludit; Amica ergo vocatur Maria, ut quam Deus semper amavit, dilexit, ei conjunctus fuit, quam culpæ expertem nunquam odit, nunquam aspernabatur, hinc immaculata, quæ primordiale gratiam, quam reliqui homines perdiderunt, feliciter semper retinuit, conferavit. *Quæ enim sanctificata in utero, ac ab omni labe originalis fuerat liberata, gratia plenitudinem, quam mente percepserat, portendebat exterius, Illam profectò adhuc in matris utero decubantem adamavit Verbum, sibi que in Genetricem elegit, ut potè super abundantiam benedictione preventam, jamque S. Spiritus magisterio deputatam.* Perorat S. Laurentius Justinianus, serm. de Nativ. B. Virginis,

CONCEPTUS III.

Angelus ad Mariam inquit: Luc. cap. 1. *Ave gratia plena: Et iterum: Spiritus Sanctus superveniet in te: & superaddit; Invenisti enim gratiam apud Deum.* Omnia hæc verba sunt mysteriis plena: Ave, dicit Angelus ad Mariam, hoc verbum AVE, S. Bonaventura in speculo, & S. Thomas de salutatione Angelica sic explicant: AVE: nempe, A, esse particulam negativam, & VE, idem esse ac VÆ, quasi Angelus dicat per AVE, o Maria, A, te, est omne VÆ; VÆ autem ex peccato oritur, ita Albertus Magnus lib. de laud. Virg. *Ex peccato secutum est triplex va; va pœna, va ignorantia, & va culpa; va culpæ triplex, originalis, actualis, & venialis; sine isto triplici va fuit B. Virgo Maria.* Dicendo ergo Angelus ad Mariam AVE, & simul dixit: A Te Maria, omne VÆ peccati est, tam originalis, quam actualis: ita Fulbertus Carnotensis relatus à glossa:

AVE

AVE Maria electa, & insignis inter filias, quæ immaculata semper exististi, ab exordio tuæ creationis. Post Ave, dicit Angelus Mariam gratia plenam. Quæstio est: quæ est illa gratia, qua plenam esse Mariam Angelus asserit? S. Fulgentius respondet; esse gratiam primæ innocentiae, quæ in Maria semper permanit: *Cum Angelus dicit; gratia plena, ostendit ex integro iram exclusam primæ sententiæ, & plena benedictionis gratiam restitutam.* Ita Fulgentius; desuper exclamat S. Anselmus lib. de Concept. V. cap. 12. *O benedicta inter mulieres, quæ Angelos vincis puritate;* propterea Angelus dicit ad Mariam; *Invenisti enim gratiam:* non dixit accepisti, sed invenisti: *Ut significaret equidem, quod sola Maria fuit, quæ illam gratiam invenit, quam per dederat protoplastes, quæ originalis fuit,* inquit Biel ferm. 1. de Concept. Addit quoque Angelus: *Spiritus Sanctus superveniet in te:* desuper Lyranus: *Benè dixit superveniet in te, quia prius venerat Spiritus Sanctus super Virginem adhuc in utero Matris existentem, illam ab originali preservando.*

CONCEPTUS IV.

Ezechiel mirabilem suam visionem describit cap. 1. *Quasi Aspectus lapidis sapphiri similitudo Throni, & super similitudinem Throni similitudo quasi aspectus hominis desuper.* Thronus hic B. Virgo est, aspectus hominis in throno, est Verbum incarnatum Christus Jesus; thronus Maria V. similis lapidi sapphiro dicitur, cui sapphiro? Sapphirus diaphanus est, undiquè clarus, & fulgens, Mariam undique claram, fulgentem, nitidam, albescentem, immaculatam designat: ita Galatinus lib. 7. cap. 18. *Similitudo Throni, vel solii, sive sedes, est gloriosa Mater Messie, super hanc similitudo hominis, qui est Dei filius incarnatus, seu Messias.* Dicit aspectum similem sapphiro, *ut innuat intemeratam Virginis puritatem, ut enim sapphirus est diaphanus, & clarus, ita Virgo semper fuit immaculata, & clarissima absque originali peccato.*

CONCEPTUS V.

S. Joannes Apoclyp. 12. narrat, se vidisse quid portentosum & mirabile: *Signum magnum apparuit in cælo, Mulier amicta sole, & luna sub pedibus ejus, & in capite ejus corona stellarum duodecim.* Visionem hanc Joannes vocat signum, signum inquam Astrologicum, id est; unum ex 12. planetis, quæ Zodiacum componunt; quas planetas sol de mensè in mensè versat atque invisit: & vocat

S. Joan-

S. Joannes Visionem illam: Signum magnum, id est, mirabilem siderum concurrentiam ac constellationem, sed in quo sita est hæc mirabilis siderum concurrentia? indicat eam S. Joannes: nempe in concursu solis & lunæ, sol & luna, in splendore, & ortu suo simul comparent. Observant nunc Astrologi, quando sol cum luna convenit, simul stant & oriuntur, tunc lunam neque eclipsim neque umbram pati. Lunæ sæpius comparatur B. V. Maria, *pulchra ut Luna*, ut primum hæc Luna orta est, in instanti Conceptionis Virginis vidit S. Joannes solem gratiæ divinæ cum Virgine Maria concurrisse, in quo concursu Eclipsis & tenebræ non coincidunt, ac significatur; Mariam Virginem in instanti, & momento conceptionis suæ, eclipsim, ac defectum noxæ alicujus passam non fuisse, umbras peccati non sustinuisse; sicque sine Originali peccato conceptam esse.

CONCEPTUS VI.

Advertit quoque S. Bernardus serm. in signum magnum: S. Joannem signatè describere sub pedibus Mulieris visæ, lunam positam. *Luna sub pedibus ejus*: Cur sub pedibus est Luna? Lunam noscimus menstruè deficere, sunt & qui maculas in Luna notant: Luna ergo sub pedibus Virginis Mariæ, defectus, & maculæ, non sunt in, sed infra Mariam, amicta est sole & stellis, tota est luminosa, tota clara, tota lucida, sine peccato, sine macula originalis delicti. Ita Bernardus citatus: *Defectus omnis sub ea, & quidquid fragilitatis, seu corruptionis est, excellentissima quadam sublimitate præ cæteris omnibus excedit, & supergreditur creaturis.*

CONCEPTUS VII.

Dilectus Cantic. 1. Dilectam suam: quæ MARIA est, dicit cubare in meridie: *Ubi cubes in meridie*. Cur rectè Meridiem Virgini assignat, cur non mane, vel vespere, quod aptius est ad quietem? Doctissimus Velasquez advertit: In meridie, solis lucem esse clarissimam, & calidissimam, meridiem ergo assignat Sponsæ, omnimodam ejus claritatem, puritatem, ac luminis gratiarum splendorem indicando: Ita S. Bernardus in cap. 1. Cantic. *Candidissimus sanè & altissimus hujus mulieris amictus, cujus omnia tam excellenter irradiata noscuntur, ut nihil in ea, non dico tenebrosum, sed obscurum saltem, vel minus lucidum,*

dum, sed ne tepidum quidem aliquid, aut non ferventissimum liceat suspicari. Quippè cum in meridiana luce nullæ umbræ, nulla omnino caliginis vestigia conspiciuntur, perfectæ, & omnimodæ puritatis, meridiei imago est; ac proinde ad primævam illam mundiciam & pulchritudinem, in qua sive cœlestes Spiritus, sive primi parentes creati sunt, MARIA opportunè refertur, uti ad Adami innocentiam Mariam retulit Petrus Damiani in Serm. de Assumpt. *In meridiano lumine, ille primus Parens creatus est, factus ad imaginem conditoris.* Sine macula ergo concepta est B. V. Maria, uti concludit Regius Pfältes, Psal. 45.

CONCEPTUS VIII.

Adjuvabit eam, mane, diluculo. Quod est illud Mane & diluculum? Respondet S. Hieronymus: Ortus est matutinus, instans conceptionis B. Virginis, tunc jam patrocinatus est Deus, suppetias tulit, præelectam suam matrem à peccato Originali præservando.

MARIAM ergo Virginem sine macula conceptam devotissimè non tam hodiè quàm indies, tota vita nostra colamus, veneremur, ut ipsius Patrocinio à maculis peccatorum, vera contritione abluti, mundi, ac puri, coram tremendo tribunali stricti

DEI Judicis aliquando compareamus.

Epilogus.

D IN

IN FESTO IMMACULATÆ
CONCEPTIONIS
CONCIO SECUNDA.

Textus. De qua natus est JESUS. Matth. I.

Thema. Sine macula est Maria, quia singulariter præventa.

Memorandum.

Epiphanius Serm. de Laud. B.V. variis honorum titulis Mariam Virginem deprædicat: Vocat illam *Lampadem cæli, lucem gestans inextinguibilem, sole splendidiorem; Urnam auream, continens in se Manna cæleste. Mare Spirituale, habens in se gemmam cælestem Christum. Splendidum cælum, impenhensibilem portans Deum.* Mariam vocat Richardus à S. Victore cap. 23. in Cantic. *Paradisum, de qua fons egreditur gratiarum.* Hugo de S. Victore Serm. 34. de institut. monastica, maximis encomiis Mariam deprædicat: *Maria Virgo verè est aurora clarissima, quo suo magnifico jubare præcedentem Patrum claritatem innovavit. Est ergo aurora vera lucis præventionem, flos pulchritudine, sacus dulcedine, viola humilitate, rosa Charitate, liliu suavitatem, vitis fructificationem, quodvis aroma, bona opinione; Castrum in securitate; murus & turris in fortitudine; propugnaculum defensione; columna rectitudine; Sponsa fidei; amica dilectione; mater fecunditate; Virgo integritate; Domina dignitate; Regina Majestate; Ovis innocentia; Agna mundicie; columba simplicitate; Turtur Castitate; Nubes protectione; Luna augmentatione; Sol consummatione; Paradisus plenitudine; egregie Idiota de contempl. B.V.c.2. Quodcumque donorum alicui sanctorum unquam datum fuit,*

fuit, tibi non fuit negatum, sed Sanctorum omnium privilegia, omnia habes in te congesta, nemo equalis est tibi, nemo major nisi DEUS. Hæc est incorrupta illa terra, loquitur de B. Virgine S. Bruno in Psalm. 101. Cui benedixit Dominus, & ab omni propterea peccati contagione libera, per quam vitæ viam agnovimus, & promissam veritatem accipimus. Unde S. Gregorius Neocæs. Or. 2. meritò simulacrum immaculatum puritatis, & integritatis Mariam dicit. Divina S. Spiritus gratia implorata Conceptibus probabo.

CONCEPTUS I.

Arcam illam, quæ naufragantē mundo Noëmo portum attulit: B. Virginem Mariam sine macula conceptam figurasse, nemo ambigit: Ita Hesichius, hom. de Deip. *B. Virgo est Arca, Arca Noë latior, longior, illustrior; illa erat animalium Arca, hæc autem Arca vitæ; illa corruptibilium animalium, hæc incorruptibilis vitæ, illa Noë, hæc vero ipsius Noë factorem portavit; illa duas, & tres contignationes, & mansiones habebat, hæc autem universum Trinitatis complementum.* De Arca Noë nunc varia observanda veniunt. Primò: Ex lignis talibus compacta fuit, quæ minimè per aquas corrumpuntur, ut sunt ligna cedrina. Secundò: Ab infra, tam ab extra Arca linita fuit; Item non in modum navis, sed in modum Domus undique tecta, & clausa fuit, ut neque inferius, neque superius gutta aquæ Arcam penetraret, madefaceret, vel tangeret. Tertio: Quò magis aquæ multiplicarentur, & excreverent, eò magis Arcam in sublime elevaverunt. Hæc omnia congruunt Virgini Mariæ; Ex incorruptibilibus lignis fabricata est Arca hæc: *Quasi cedrus exaltata sum in libano.* Eccles. 24. Quasi cedrus, corruptioni minimè subjacens: Undique clausa est hæc Arca, Virgo Maria; *Hortus conclusus, fons signatus.* Cant. 4. Unde nec gutta diluvii peccati Originalis intravit, teste Sponso Cantic. 4. *Tota pulchra es amica mea, & macula non est in te.* Nocuerunt aliis aquæ diluvii peccati originalis, ac planè obruerunt, Maria Virgo his procellis semper existit superior, in apice divi-

narum gratiarum collocata; *Ab aeterno ordinata sum, inquit, & ex antiquis.* Maria ergo immaculata est.

CONCEPTUS II.

Dilectus in Cantic. Mariam Columbam nominat: *Una est columba mea.* Can.6. Columba utique Noetica, uti eam compellat S. Bonaventura in spec. lect.9. *Tu es illa fidelissima columba Noë, que inter summum Deum & mundum diluvio spiritali submersum, mediatrix fidelissima exististi.* De columba Noëtica legitur, quod extra Arcam pes ejus non quieverit, quod super nullam arborum, ac frondium resederit: *Cum non invenisset pes ejus, ubi requiesceret, reversa est ad eum in Arcam,* Genes. cap.8. Et cur columbula illa non sedit, non quievit super unum ramusculum, vel frondem, ut alias hoc genus avium assolet? Advertit Lyranus, quod omnes arbores, & frondes, à generali diluvio, sordibus, luto, ac fœcibus infecti, inquinati fuerint; non resedit ergo super ramum sordibus infectum, ne inquinaretur, sed immaculata maneret; Verba Lyrani sic sonant: *Dicendum, quod ex diuturna mora aquarum super terram, non erat desiccata adhuc, sed erat quasi lutum, in quo non libenter quiescit columba.* Columba Noëtica est Maria, propterea, quod super lutum peccati ne momento quidem resederit, sola, & unica à peccato Originali, à sordibus Adæ, immunis, & purissima permanserit, immaculata semper. Hoc indicare intendit Sponsus ad eò dilectæ suæ, quæ Maria est, pedum pulchritudinem laudando.

CONCEPTUS III.

Quàm pulchri sunt gressus tui in calceamentis, filia Principum. Cantic. 7. Cur quæso à pedibus, à gressu sponsa deprædicatur? Notare libeat; per pedes, & gressus, PP. intelligere peccatum Originale, quod malos affectus, ac inordinatos appetitus post se trahit, ac omnes homines malè ordinatis passionibus inquinavit, juxta Psalm 48. *Iniquitas calcanei mei circumdabit me.* Hinc Christus discipulorum suorum lavit pedes, non verò legitur lavisse pedes Mariæ Virginis; cur hæc à lotionem pedum excluditur? Audia-

Audiamus quid Christus dicat Petro : *Qui lotus est, non indiget, nisi ut lauet pedes*: desuper S. Ambrosius : *Plantam lavare debebat, habebat enim primi hominis de successione peccatum, quando enim supplantavit serpens, & persuasit errorem, idcirco planta ejus abluatur, ut hereditaria peccata tollantur.* Maria ergo à lotione pedum excluditur, imò à gressu, à pedibus laudatur; ad innuendum; à peccato Mariam immunem esse, primum instans conceptionis, primus ingressus Mariæ in hunc mundum, jam pulcher fuit, ac mundus à fordibus peccati Originalis, ita concludit conceptum hunc Simmachus : ita ex Hebræo, textum: *Quàm pulchri sunt gressus &c.* vertendo : *Quàm pulchri sunt primi gressus tui.* Salomon. teste Prov. c.7. *Via ejus via pulchra, & omnes semite illius pacificæ,* id est: inquit Richardus à S. Laurentio : de laud. V. *Munda à peccato.*

CONCEPTUS IV.

In Universalî diluvio omnes creaturæ interierunt, præter Olivæ ramum, Genes. c. 8. *At illa, columba nempe: Venit ad illum ad vesperam, portans ramum Olivæ virentibus foliis in ore suo.* Desuper S. Ambrosius lib. de Noë & Arca : *Gavisus est vir justus videns fructum de veteri semine aliquem reservatum, & inde collegit misericordie divinæ insigne, quod fructum demonstrasset, cui non potuissent nocere diluvia.* Spiritus S. Eccles. 24. de Maria inquit: *Quasi Oliva Speciosa in campis.* Speciosa dicit, semper munda, semper candida, pura absq; maculâ. *Quemadmodum igitur in Universalî diluvio omnes reliquæ arbores perditæ sunt, excepto Oliva; ita omnes creaturæ rationabiles, in diluvio peccati Originalis interierunt, sola Maria, mystica Oliva excepta, quam omnipotens Deus ab instanti conceptionis suæ præservavit; patet ulterius ex Prophetiâ Danielis cap. 4.*

CONCEPTUS V.

Imperatum est à divîna Justitia : *Succidite arborem, & prœcidite ramos ejus, & excutite folia ejus, & dispergite fructus. &c.* Verumtamen germen radicem ejus in terra sinite : Arbor hæc humanum genus est, rami, folia, & fructus, sunt Dei dona & gratiæ

gratia. Has, & hæc omnia perdidit Adam ob peccatum, succisa est arbor, concidit humanum genus peccato originali; Radix tamen & germen humani generis illæsum mansit, huic parcitum est. Sed quis dicet, quæ est illa radix, & germen, quod in excidio universalis diluvii, Originalis peccati, conservatum est? dicit & nominat germen hoc Isaias cap. 11. & est sacratissima Virgo Maria: *Egredietur Virga de radice Jesse, & flos de radice ejus ascendet, & requiescet super eum Spiritus Domini.* Germen, radix humani generis Virgo MARIA ab interitu, ab excidio conservata est, Adæ peccatum non incurrit, immaculata permanfit, ac illæsa.

CONCEPTUS VI.

Miraculum audite Numerorum cap. 7. Virga Aaron floruit, ac amygdalas fructificavit: *Invenit germinasse virgam Aaron in domo Levi, & turgentibus gemmis eruperant flores, qui foliis dilatatis, in amygdalas deformari sunt.* S. Cyrillus Jerof. Ephrem de laud. B. V. Item Bernardus super missus. In i Ia Virga Aaron, Mariam Messæ Matrem intelligunt, & observant, quod Virga Virginem designans debuerit esse ex amygdalo: Cur ex amygdalo? Amygdala volunt naturalistæ, ante omnes alias arbores floret, dum reliquæ arbores adhuc nudæ, & aridæ, ab hyeme afflictæ consistunt, amygdala albedine florum compta, & candida resplendet, sicque omnes alias arbores virore, & flore præcedit. Pariter B. V. primo Conceptionis suæ instanti effloruit, venustaque, ac florens apparuit, eo tempore, quo cæteri Adæ posterii, nudi & aridi exlitterunt. Maria ergo sine macula.

CONCEPTUS VII.

Quærit Jeremias cap. 18. *Nunquid deficiet nix de Petra Libani?* Libanus Mons, idem significat, inquit S. Hieronymus, quod Candidatio. Nix à natura alba, & candida est, per nivem ergo, & montem Libani, Mariæ immaculatam conceptionem, candorem, & puritatem intelligendam esse, vult Hieronymus in cap. 4. Cantic. ita Serm. de assumpt. *Nihil est Candoris, nihil est splendoris, quod non resplen-*

resplendeat in Virgine gloriosa. Erat enim candidata multis meritum virtutibus, & dealbata nive candidior, Spiritus S. muneribus simplicitatem columba in omnibus representans. Ast, cur puritas, albedo, candor, ac innocentia Virginis, non aliis rebus candidis, ut bysso, papiro, sed rectè nivi, ac Libano semper albo à nivibus comparatur? Candor byssi, papiri, non est candor innatus, ast candor nivis à natura est talis, nix candida concipitur, generatur, candida spargitur, candida in terram descendit. Candori ergo nivis, non byssi, aut papiri congruè MARIA comparatur, quia nunquam sub tetro, & fulco Originalis culpæ colore fuit, sed candidissimum colorem innocentiae semper habuit, ab origine candida, pura, immaculata fuit: Ita Bernardinus de Busto in Mariali: Part. 9. Serm. 29. in festo nivis: Per albedinem Nivis figuratur innocentia, & puritas immaculatae Virginis, quae nunquam fuit maculata, vel denigrata per peccatum.

Imploremus ergo B. Virginem, ut Abraham olim Saram: *Novi Epilogus.*
quod pulchra sis, pulchra, immaculata; dic ergo coram tremendo
Judice quod soror mea sis, ut mihi peccatori
benè sit propter Te immaculatam.

Amen.

IN

IN FESTO IMMACULATÆ
CONCEPTIONIS
CONCIO TERTIA.

Textus. De qua natus est JESUS, Matth. Cap. I.

Thema. B. V. MARIAM, sine macula conceptam esse, ex congruentiis probatur.

Exordium.

Argaritæ, seu gemmæ, ac Unioni in concha super mare constitutæ, Academicus hanc epigraphen inscripsit: *Intra uterum jam pura*: S. Cyrillus Alexand. hom. contra Nestorium, B. V. Mariam intitulat: *Gemmam ac margaritam pretiosam orbis terrarum*. Epigraphen

Patres: quadrat: *Intra Uterum jam pura*. Immaculata; Audiamus PP. *Ab originali delicto nullus excipitur, prater illam, qua genuit mundi Salvatorem*, Laurentius Justinianus cap. de gradu perfectionis. *Macula non est in te, O MARIA, nec vicissitudinis obumbratio*, tradit sic Ambrosius Ansbertus super Cantic. *MARIA nunquam fuit in tenebris, sed semper in Lumine*, habet S. Hieronymus, in Pf. 77. *Hoc imprimis adstruere fas est, quod anima ipsius & caro, in qua elegit sibi habitaculum Sapientia Dei Patris, ab omni malitia, & immunditia purissima fuerit*, inquit Fulbertus Carnot. Serm. de Nativ. Virg. *Statim ut anima B. Virginis fuit creata, fuit sanctificata, & Angeli in cælis celebrârunt festum Conceptionis*, perorat S. Vincentius Ferrerius Serm. 2 de Nativ. Virginis. *Sanè DEUS ipse æternus, sicut mira sua Sapientia creavit omnia, sic illam benedictam Matrem suam talem condidit, & sanctificavit in tempore, qualem eam sanctam elegit in sua æternitate: & talem tam nobilitate nature, quàm refectione gratiæ condidit Matrem, qualem eam decebat habere suam gloriosissimam majestatem, quia in ea,*
& de

& de ea, debebat sumere, quod in eternum sibi erat unitum unitate persone, de quo exiret pretium totius liberationis, justificationis, & beatitudinis humane. Concludit S. Bernardinus Senens. tom. 4. serm. de Concept. B. V. ar. 1. cap. 1. Implorata S. Spiritus gratia, audiamus desuper Conceptus.

CONCEPTUS I.

S. Bernardus in Signum magnum, Christum dicit esse novum Adam, Mariam V. novam Evam: *Ut nobis novum Adam reformaret, ex veteri, & Evam transfunderet in Mariam.* Utique novus Adam Christus, & nova Eva Maria, non minoris, sed melioris conditionis fuerint, quam vetus Adam, vetus Eva? Ast vetus Adam & Eva, sine peccato, sine naevo, & macula creati sunt, ergo sine peccato, sine macula nova Eva: Virgo Maria. Sic subscribente S. Bernardino Senense tom. 3. serm. 49. part. 1. *Certum est, quod Deus creavit Adam sine peccato Originali ex limo terra, dein de costa ejus creavit Evam sine peccato: & certum est, quod Christus incarnatus fuerit Deus & homo, & fuit major quam Adam & Eva, & majoris dignitatis, & tantum interest inter eos, quantum inter Creatorem, & Creaturam: modò non est credendum, quod ipse filius Dei voluerit nasci ex Virgine, & sumere ejus carnem, quæ esset maculata ex aliquo peccato originali, imò credendum est, quod voluit sumere carnem ex carne purissima, & quod ejus mater fuerit plus quam Adam & Eva, qui creati sunt sine peccato originali.* S. Andreas Apostolus, in vita asserit. *Sicut primus Adam, formatus fuit de terra, antequam esset maledicta, ita secundus Adam formatus fuit de terra Virgine, nunquam maledicta.*

CONCEPTUS II.

Doctissimus Idiota in contempl. Virg. de Maria inquit: *Ad hoc te fecit, ut quod de primo opifice fuerat deformatum, per te reformaretur.* Ideò Christus humanam naturam assumpsit, ut per Adami peccatum depravatam, deformatam, inquinatam, sauciam, infirmam naturam iterum reformaret, sanaret, curaret, restitue-

E

ret;

ret; ergo illa natura, ex qua Christus carnem assumpsit, non debuit fuisse per peccatum Adæ infecta, corrupta, infirma, (per sanam enim medicinam infirmitates curantur, per salubria medicamenta foventur venenata vulnera) Christus autem per peccatum Adæ veneno infectam naturam humanam curaturus assumpsit humanam carnem, de carne, sanguine, & lacte B. Virginis, ergo humana natura B. Virginis peccato Adæ non debuit fuisse infecta, ac venenata, sed tota munda, sana, immaculata. Probo ulterius verbis S. Pauli.

CONCEPTUS III.

Ad Hebræos c. 7. inquit Magnus Apostolus de Christo Domino: *Talis enim decebat ut nobis esset Pontifex, sanctus, innocens, segregatus à peccatoribus*: Notate: *Segregatus à peccatoribus*. Si fuisset B. V. per momentum tantum, in originali, Christus à peccatoribus non fuisset segregatus, ergo Maria nunquam fuit in peccato, sed sine macula noxæ originalis concepta est: Audiamus S. Thomam 3. part. quæst. 4. art. 6. ad 2dum. *Oportuit, eum qui peccata venerat tollere, esse à peccatoribus segregatum, quantum ad culpam, cui Adam subjacuit.*

CONCEPTUS IV.

David Psalmo 44. Christum dicit: *Speciosum præ filiis hominum, causalem adnectit: Astitit Regina à dextris tuis, in vestitu deaurato*. Præ filiis hominum speciosus est Christus: in quo confitit illud Præ? Fors quia à piissima sanctissima matre natus est? ast & à piissimis parentibus progenitus est S. Joannes Baptista, alia ergo qualitas in Matre Maria invenienda est, ob quam filius ejus Christus est speciosus Præ filiis hominum: & quæ illa qualitas? est immunitas à peccato Adæ: ita Menæa Græca die 5. Januarii ode 5. *Architectus, & Dominator omnium Deus, ut ex incorrupto utero tuo carnem susciperet, humani generis TE PRIMATEM creavit, ô Domina, nulli unquam reprehensioni obnoxia*. Immaculata sine labe concepta Virgo, illud Præ Christo præstitit, unde speciosus Præ filiis hominum; quod David edocere voluit quasi causalem adnectendo: *Astitit Regina*

gina à dextris tuis in vestitu deaurato. A dextris stare, justorum, immaculatum est, juxta Matth. cap. 25. *Statuet oves à dextris.* Astitit à dextris Maria, astitit, ergo nunquam cecidit, nunquam jacuit in peccato originali, sed in prima gratia, innocentia, semper firma, tuta, integra permansit. Astitit insuper: *in vestitu deaurato: Aurum mixtura caret, aurum purum est;* loquitur Gregorius Nisēnus in Catena: deaurata vestis argumentum sit: Maria omni mixtura, ac scoria caret peccati originalis: omnimodè pura, munda, immaculata est.

CONCEPTUS V.

Mater unigeniti filii Dei electa est talis, quæ Virgo esset Corpore, ita Isaias: cap. 1. *Ecce Virgo concipiet, & pariet filium. Virum non cognosco:* Luc. 1. Corpus B. V. Virgo debuit esse inviolata, intemerata; quanto magis decuit, ut anima B. Virginis, Virgo esset inviolata, intemerata, immaculata, à peccato originali immunis. Est hæc conclusio S. Bonav. in 3. sentent. disp. 3. ar. 2. quæst. 1. *Congruum fuit, ut illa, que placuit Altissimo, adeo ut fieret ejus Sponsa, & Mater filii Dei unigeniti, sic esset immaculata mente, sicut erat intemerata carne.* Quoniam ergo B. V. Maria, advocata peccatorum, gloria & corona justorum, Dei sponsa, & totius Trinitatis Triclinium, & speciosissimum filii reclinatorium; hinc est, quod speciali gratia Dei nullum in ea peccatum habuit locum. Exindè hortum bis clausum B. Virginem Sponsus deprædicat.

CONCEPTUS VI.

Hortus conclusus soror mea sponsa, hortus conclusus, Cantic. 4. cur hortum dicit B. Virginem? Rupertus in hunc locum respondet: *Nominatur hortus, quod semper ibi aliquid oriatur, quia cum alia terra semel in anno aliquid creet, hortus nunquam sine fructu est. Unde ergo hortus es TU, o dilecta dilecti? nisi quia in te natum est aliquid, quod nunquam desinit, & fructus tuus nunquam marcescit.* Flores & fructus, qui in hortis crescunt, communiter præstantiores, excellentiores sunt, quam qui crescunt obvè in campis, & pratis: Item in orto specialiter custodiuntur, observantur, excoluntur; ubi in pratis nulla horum cura est, imò ordinariè à bestiis conculcantur, inficiuntur. Hortus ergo dicitur V. Maria, ad innuendum: florem innocentia, integritatis, puritatis B. Virginis præstantissimum, excellentissimum fuisse, specialiter à Dei providentia excultum, cu-

stoditum, conservatum. Nullum instans reperiri, in quo non fructus gratiæ, ac innocentiae fragrantia suavissimum odorem sparserit. Quando reliquæ arbores, ac flores in originalis culpæ hyeme, fructu & flore viduabantur, tunc B. Virgo floridâ amœnitate vernabat, & gratiæ fructibus redundabat. Hortus etiam bis clausus describitur: cur bis clausus? *Ut non solum de integritate corporis, quam & in conceptione, & natiuitate Verbi, illibatam seruari, locutum fuisse sponsum arbitraris, sed etiam de anima integritate, quam nunquam serpentis antiqui temeravit aspectus: ita Rupertus: Et mens tua nulli spiritali nequitia fuit unquam penetrabilis: Videlicet in nullo temporis momento serpentis pestifero veneno prostrata fuit virginea mens, sed semper, & pro omni tempore, omnis culpa ab hoc horto bis conclusa exulavit; conclusa bis, propter geminum custodiae munimentum, quo Mariæ corpus & anima servabatur, ne halitus tartarei draconis florem puritatis tangeret, inter arefactas filiorum Adæ mentes hæc singularis Virgo semper floreret. Concludit Sophronius serm. de Annunt. Verè hortus conclusus, hortus deliciarum, in quo consista sunt universa florum genera, & odoramenta virtutum, sicque conclusus, ut nesciret violari, neque corrumpi ullis insidiarum fraudibus.*

CONCEPTUS VII.

Fulbertus Carnotensis serm. 2. de Nativ. observat. B. V. natam esse in Septembri, in quæ Vico Nazareth. Cur rectè in Nazareth, & mense Septembri? respondet Autor: Nazareth interpretatur *Flos*. Nascitur Maria in Nazareth: *Flos innocentiae*. Nazarena est: ab origine florida, candida, immaculata. Nascitur in Septembri. In hoc mense verni flores marcescunt; ubi cœteri flores decidunt, marcescunt, nata est, & prodiit; florere, virere incipit, flos innocentiae: Virgo Maria: ut quæ marcedinem nescit, semper florida, immaculata.

CONCEPTUS VIII.

Corpus mortuum Salvatoris JESU involvendum erat in syndonem mundam: ita Marcus cap. 15. *Involvit illud in Syndone munda*. Sic in munda Syndone involutum corpus, sepultum, & repositum est in monumento Corporis adhuc ullius experte. Ita Lucas c. 23. *Posuit eum in monumento exciso, in quo nondum quisquam positus fuerat*. Notandum est, syndonem pro Christi corpore mortuo involvendo mundam, id est novam debuisse esse, & ut nunquam candorem & puritatem

ritatem amiserit, ac dein lota, vel mundata fuerit. Item sepulchrum non solum purum simpliciter, sed ita purum esse debuit, ut etiam nunquam fuerit impurum, & purificatum; exinde sic argumentari licet: Quod si talem ac tantam puritatem Deus requisivit in illa syndone, in illo sepulchro, in quo mortuum corpus JESU per 40. horas involvendum, reponendum erat, quomodo Deus non magis consuluerit honori, puritati, & innocentiae Mariae, in cujus uterum involvendum, reponendum, erat vivum corpus JESU: *Omnia circa Corpus Jesu munda sunt, & nova, & omnia magna valde*, inquit Origenes in cap. 27. Matth. Quomodo non tota pura, ac munda, immaculata fuerit illa, de qua natus est JESUS, concludit S. Thomas de Villan. Sermon. 2. de Nativ. *Quidquid de Virgine scire cupis aut intelligere, totum in hoc clauditur breviloquio: de qua natus est Jesus, inde intelligas, nil gratia, aut perfectionis, aut Gloriam, quam animus in pura creatura concinere possit, defuisse.* Ergo sine macula concepta est B.V. Maria.

Epilogus

Hortor ergo omnes cum Gofredo Cardinale serm. 8. *Nihil in hujus Virginis laudibus hastemus: honorat siquidem filium, qui laudat Matrem, sine cujus laude placere Deo, impossibile est, & cum laude, ejus, nemo ei displicere potest. Hanc igitur sanctissimam, & admirabilem Virginem laudemus; quia Virginis filio, sine Virginis Matris laude placere non possumus. Diligamus eam sicut charissimam Domini Matrem, quam ipse diligit, ut propriam carnem. Quippe Virgo de caelo prospiciens, universorum Regina, suarum laudum decantatores benedictionibus coronat.* Scribit Sophronius in 30. Januarii in Vesperis S. Basilii & Josephus Confessor Ode. 9. de 70. discipulis: *Illorum omnium est salus, quotquot assiduis tibi gratulantur vocibus, & plaudunt. Amen.*

E 3

IN